

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ. (Α΄ ΟΜΑΔΑ)

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 7 Απριλίου 2013

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο πυλώνας της φιλανθρωπίας

Να χαρίσουν τη μισή περιουσία τους στους φτωχούς πρότειναν οι δύο πλουσιότεροι Αμερικανοί, Μπιλ Γκέιτς και Ουόρεν Μπάφετ. Η ιδέα, που κοινοποιήθηκε προ ημερών, καλλιεργήθηκε κατά τη διάρκεια δείπνου πριν από ένα χρόνο, και μερικοί πλούσιοι έκτοτε έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον...

Σήμερα που η πολιτεία δεν μπορεί να εγγυηθεί πλέον την κοινωνική προστασία και το δικαίωμα όλων στην υγεία, την παιδεία, την εργασία, η φιλανθρωπία αναδεικνύεται σε ρυθμιστή της ευημερίας. Το κράτος έπαψε να είναι ο φορέας αποκατάστασης των κοινωνικών αδικιών, η κοινωνική ασφάλιση που είχε ως στόχο, όταν θεσπίστηκε, να εξασφαλίσει την αναπαραγωγή του εργατικού δυναμικού, τείνει να μην αποτελεί πλέον δημόσιο αγαθό, η πρόνοια δεν νοείται σαν καθολικό δικαίωμα, έγινε εξατομικευμένη παροχή (όχι σε όλους αλλά σε ορισμένους υπό αυστηρές προϋποθέσεις). Όμως το δικαίωμα είναι παντοτινό, η προσφορά πρόσκαιρη. Η παροχή μειώνει την ένδεια, η ελεημοσύνη, την ανακουφίζει προσωρινά.

Η φιλανθρωπία αναπτύσσεται σε δύο πόλους σήμερα, τη χορηγία και τον εθελοντισμό. Και τα δύο μαζί, δηλαδή οι πολίτες που διαθέτουν χρήματα και θέλουν να τα διαθέσουν στους άλλους, μαζί με τους πολίτες που έχουν ελεύθερο χρόνο και μπορούν να προσφέρουν αφιλοκερδώς εργασία, αποτελούν τον τρίτο πυλώνα της οικονομίας. Έναν πυλώνα που οικοδομείται παράλληλα με την εγκατάλειψη της ιδέας ότι η αναδιανομή του πλούτου ανήκει στη σφαίρα της πολιτικής. Η απόσυρση του κράτους από τη χρηματοδότηση του κοινωνικο-ασφαλιστικού συστήματος οδηγεί σε ένα μεικτό σύστημα: λίγη δημόσια, συντριπτικά περισσότερη ιδιωτική ασφάλιση και αρκετή φιλανθρωπία από την πλευρά των όλο και πλουσιότερων πλουσίων.

Ως γνωστόν, παρά τη διεθνή οικονομική κρίση, ο παγκόσμιος πλούτος αυξήθηκε το 2009 κατά 11,5%, στα 111,5 τρις. δολάρια, με τους εκατομμυριούχους να αντιστοιχούν στο 1,7 τοις χιλίοις του πληθυσμού της Γης και να κρατούν στα χέρια τους το 38% του παγκόσμιου πλούτου, έναντι 36% το 2008. Σύμφωνα με μελέτη της Boston Consulting Group, «Global Wealth Report 2010», ο αριθμός των ατόμων με

περιουσία επτά ψηφίων και άνω έφτασε πέρυσι τα 11,2 εκατομμύρια, μία αύξηση της τάξεως του 14% σε σχέση με το 2008. Το 10% των πλουσίων κατέχει το 85% του παγκόσμιου πλούτου. Αντιστρόφως, το 50% του πληθυσμού των φτωχών κατέχει το 1% του παγκόσμιου πλούτου, ενώ ο αριθμός των ανέργων άγγιξε το ένα δισεκατομμύριο. Αν το 1,6 τους χιλίους που κατέχει 42,37 τρισ. δολάρια διέθετε τα μισά, ήτοι 21,18 τρισ. δολάρια (κάτι εξαιρετικά απίθανο να συμβεί) θα μπορούσαν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να εξαλειφθεί πλήρως η φτώχεια στον πλανήτη.

Όμως η αγορά δεν είναι φιλανθρωπική οργάνωση, είναι κυκλική, απρόσωπη, ουδέτερη, άκαμπτη. Οι επιλογές της δεν είναι ιδεολογικού τύπου, επειδή δεν έχει ιδέες. Γνωρίζει από τιμές όχι από αξίες. Αντιστοίχως, ούτε η φιλανθρωπία στοχεύει στην εξάλειψη των κροίσων και των ελαττών. Αλλά, περιστασιακά, στην ελάττωση του ανθρώπινου πόνου. Με δεδομένες τις φυσικές διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους, η ισότητα είναι μια ηθική επιδίωξη, καρπός όχι της ευσπλαχνίας αλλά μιας πολιτικής φιλοσοφίας. Αποτέλεσμα της πολιτικής οργάνωσης και του ιστορικού προσανατολισμού μιας κοινωνίας.

της Τασουλας Καραϊσκάκη
εφ. Η Καθημερινή

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε την πρόταση «*Το κράτος έπαψε να είναι ο φορέας αποκατάστασης των κοινωνικών αδικιών*» σε 70-90 λέξεις.

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της τελευταίας παραγράφου: «*Όμως η αγορά ... μιας κοινωνίας*».

Μονάδες 5

B3. Να εντοπίσετε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς της τέταρτης παραγράφου: «*Ως γνωστόν... στον πλανήτη*».

Μονάδες 6

B4. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης της παρακάτω πρότασης και να τη μετατρέψετε στην αντίθετή της: «*Να χαρίσουν τη μισή περιουσία τους στους φτωχούς πρότειναν οι δύο πλουσιότεροι Αμερικανοί, Μπιλ Γκέιτς και Ουόρεν Μπάφετ*».

Μονάδες 6

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013

E_3.ΝΕΛ3Γ(ε)

B5. Το κείμενο που σας δόθηκε αποτελεί άρθρο. Να βρείτε τρία χαρακτηριστικά που το αποδεικνύουν.

Μονάδες 3

B6. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν: **κοινοποιήθηκε, ένδεια, ανακουφίζει, στοχεύει, ελάττωση.**

Μονάδες 5

Γ. Με αφορμή τη φιλανθρωπική δράση του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του σχολείου σας να απευθυνθείτε με μια ομιλία στους συμμαθητές σας (περίπου 500-600 λέξεις). Αναφερθείτε στους λόγους οι οποίοι παρεμποδίζουν στη σημερινή κοινωνία το αίσθημα του εθελοντισμού-φιλανθρωπίας μολονότι αποτελεί αναγκαιότητα. Ακολουθώντας να εντοπίσετε τους φορείς εκείνους οι οποίοι μπορούν να αναδείξουν την αξία του εθελοντισμού.

Μονάδες 40

ΤΟΥΤΑ
ΚΟΜΟΤΗΤΗ